

DÖVLƏTİMİZİN QAYĞISI BİZİ RUHLANDIRIR

Nadir Ağayev
Abşeron Rayon Təhsil Şöbəsinin müdürü

Açar sözlər: müəllim, şagird, təlim, tərbiyə, dərs.

Ключевые слова: учитель, ученик, учеба, воспитание, урок.

Key words: teacher, student, training, upbringing, lesson.

Azərbaycan dövlətinin təhsil siyaseti müvafiq olaraq ölkəmizdə təhsilə qayğısı günü-gündən artır. Məktəblərin maddi-tədris bazası möhkəmləndirilir, pedaqoji kadrlarla təminat yaxşılaşır, təlimin keyfiyyətinin yüksəldilməsi üçün əsaslı, köklü islahatlar aparılır. Məlumdur ki, hər bir cəmiyyətin inkişafında milli təhsil və onun inkişafı həmişə diqqət mərkəzində olmuşdur. Təhsil cəmiyyətin bütün sahələrinin inkişafına təsir göstərən, onu uğurlu bir istiqamətə yönəldən və mütərəqqi ənənələrə söykənməklə nailiyyyətlərə doğru aparan amillərdən biridir. Bu gün Azərbaycan cəmiyyətində bütün sahələrdə olduğu kimi, təhsildə də əsaslı dəyişikliklər baş verir. Bu dəyişikliklər özünün ictimai, iqtisadi, mədəni xarakteri ilə daha dərin köklərə malik olduğunu göstərir. Azərbaycanın təhsilə bağlı tarixi ənənələri, xüsusən, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin keçən əsrin 70-80-ci illərində respublikamızda quruculuq işlərinə böyük qayğı göstərməsi bugünkü təhsilimizin inkişafında mühüm rol oynamışdır. Ulu öndər Heydər Əliyevin “Təhsil millətin gələcəyidir” fikri təhsil sahəsində fəaliyyət göstərən hər kəs üçün bir deviz kimi səslənir.

Təhsil alan hər kəsin həyat yolu məktəb mərhələsindən keçir. Bu mərhələni keçərkən məktəbin ab-havası, özünəməxsus mühiti onların əxlaqi-mənəvi keyfiyyətlərinin, fiziki kamilliyinin formallaşmasına ciddi

təsir göstərir.

Son illərdə təhsilin inkişafı, bu sahədə aparılan məqsədyönlü islahatlar, həyata keçirilən proqramlar, beynəlxalq təşkilatlarla səmərəli əməkdaşlıq buna bir daha əyani sübutdur. Məktəbin fəalliyətini şərtləndirən, bilavasitə təhsilin keyfiyyətinə təsir edən bir sıra amillər vardır. Bunlardan biri müəllim əməyinin stimullaşdırılması, qabaqcıl təcrübənin geniş tətbiqinə imkan yaradılmasıdır. Gənc və təcrübəsiz müəllimlərin yaxşı pedaqoq kimi yetişməsini təmin etmək üçün, məktəblərarası sağlam rəqabəti inkişaf etdirmək zəruridir. Son illərdə qabaqcıl təcrübənin öyrənilməsinə ciddi fikir verilməklə yanaşı, yaradıcı işlərin qiymətləndirilməsinə də diqqət artırılmışdır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamına uyğun olaraq “Ən yaxşı ümumtəhsil məktəbi” və “Ən yaxşı müəllim” müsabiqələrinin keçirilməsi də müəllim əməyinin dövlət tərəfindən stimullaşdırılmasıdır.

Müəllim əməyinə dövlət başçısının verdiyi qiymət rayonumuzun pedaqoji kollektivini də ruhlandırır. Daha böyük nailiyyyətlər qazanmaq üçün rayon təhsil şöbəsi ilə ümumtəhsil müəssisələri əməkdaşlıq şəraitində fəaliyyətlərini davam etdirir.

Ötən tədris ilində rayonun təlim-tərbiyə müəssisələrində bir sıra müsbət işlər görülmüş, uğurlu nəticələr əldə edilmişdir.

Belə ki, əsasən, məktəblərdə təlim-tərbiyənin keyfiyyəti yüksəldilmiş, məktəb-icti-maiyyət-valideyn münasibətləri xeyli yaxşılaşdırılmış, təlim-tərbiyə işlərində demokratikləşmə, humanistləşmə və fərdiləşmə prinsiplərinə geniş yer verilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti cənab İlhami Əliyevin müvafiq sərəncamına əsasən ötən dərs ilində keçirilmiş “Ön yaxşı ümumtəhsil məktəbi” və “Ön yaxşı müəllim” müsabiqəsinə rayonumuzun pedaqoji kollektivləri də qoşulmuş və 6 nəfər müsabiqənin iştirakçısı olmuşdur.

Onlardan müsabiqənin yekunlarına görə Xirdalan şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbin tarix müəllimi Ülviyə Musayeva təlim-tərbiyə işlərində yüksək nailiyyətlər əldə etmiş və şagirdlərin savadlı olmasına, vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi işində yüksək nəticələr əldə etdiyi üçün çoxminlik respublika müəllimləri içərisində “İlin ən yaxşı müəllimi” müsabiqəsinin qalibi olmuşdur.

2011/2012-ci və 2012/2013-cü dərs illəri üzrə şagird artımının təhlili göstərir ki, respublikanın rayonlarından fərqli olaraq, Abşeron rayonunda yeni salınmış yaşayış massivlərinin tikintisi hesabına rayonumada şagird artımı yüksək olmuşdur. 2012/2013-cü dərs ilinin əvvəlki illə müqayisəsi göstərir ki, təkcə bir tədris ili ərzində 76 sinif komplektində 1656 nəfər şagird artımı olmuşdur. Bu da böyük bir məktəbin şagird kontingentinə bərabərdir. Yeni dərs ilində bu artımın daha çox olacağı gözlənilir.

Aparılmış təhlil göstərir ki, rayon üzrə məktəblərdə şagird sıxlığı sabit saxlanılmaqla yeni dərs ilində artım 138 sinifdə 3239 nəfər nəzərdə tutulmuşdur.

Şagird artımı nəticəsində şagird sıxlığı yüksəlmiş, Xirdalan şəhər 4 və 7 nömrəli, Mehdiabad 1 və 2 nömrəli məktəblərdə dərslərin 3 növbədə keçirilməsi məcburiyyəti yaranmışdır.

Hal-hazırda bu məktəblərdə şagird

sıxlığını azaltmaq istiqamətində lazımi tədbirlər görülməkdədir.

Belə ki, Məhəmmədi kənd tam orta məktəbinin yararsız binası sökülmüş, onun yerində 960 şagird yerlik məktəb binası tikilmiş, Xirdalan şəhər 1, 4 və 7 nömrəli məktəblərdə əlavə tədris korpusları tikilməkdədir. Digər məktəblərdə də bu işlərin aparılması planlaşdırılmışdır. Göradıl və Perekeşkül tam orta məktəbində əsaslı təmir işləri aparılır, yeni məktəblər istisna olmaqla, digər məktəblərimizdə mövcud kimya, biologiya və fizika laboratoriyaları Nazirlik tərəfindən quraşdırılır. Rayonun məktəb kitabxanalarına bütövlükdə 98 adda 93335 ədəd dərsliklər alınmış və şagirdlərə paylanmışdır. Hal-hazırda 57 adda 43189 ədəd dərslik alınib məktəb kitabxanalarına verilmişdir.

İl ərzində təlim-tərbiyə müəssisələrində genişmiqyaslı təmir-tikinti işləri aparılmış, tədris müəssisələrinin yeni dərs ilinə hazırlığın vəziyyəti diqqət mərkəzində olmuş, mövcud vəziyyət dəfələrlə rayonda çağırılan müşavirələrdə müzakirə edilmiş, problemlərin həllinə yaxından köməklik göstərilmişdir.

2012-2013-cü dərs ilinin sonunda ümumtəhsil məktəblərinin XI siniflərində 1485 nəfər məzundan 1461 nəfəri tam orta təhsil haqqında attestat almışdır. Ötən il 98,4% XI sinif məzunu tam orta təhsili başa vurmuşdur.

2012-2013-cü dərs ilində rayonun Saray qəsəbə 3 nömrəli tam orta məktəbin məzunu Nəsirova Günay və Xirdalan 3 nömrəli tam orta məktəbin məzunu Cəbiyeva Güləndəm təlim və tərbiyədə yüksək nailiyyətlərinə görə qızıl medala layiq görülmüşlər. Onlar ali məktəblərə yüksək ballarla qəbul olaraq aldıqları qızıl medalları doğrultmuşlar.

Zamanın tələbi şagirdlərə keyfiyyətli biliklər verməkdir. Təlim keyfiyyətini qal-

dirmaq istiqamətində rayonun çoxsaylı pe-
daqoji kollektivləri ciddi çalışır, müntəzəm
olaraq təlimə yeni texnologiya və metodları
tətbiq etməklə işlərini qurur. Bu da sözsüz
ki, öz nəticəsini verir.

2012-2013-cü dərs ili məzunlarının ali
məktəblərə qəbulu keçən illərə nisbətən yüksək
olmuşdur. Belə ki, bu il ali məktəblərə 1102 nəfər sənəd vermiş, onlardan 672 nəfər
tələbə adını qazanmışdır. Ali məktəblərə
sənəd vermiş məzunların 60,9% tələbə adına
layiq görülmüşdür. Bu da keçən dərs ili ilə
müqayisədə 11,5% çox qəbul deməkdir.

Ali məktəblərə qəbulda rayonun orta
göstəricisindən yüksək olan və ona bərabər
məktəblərə müvafiq olaraq Ceyranbataş
qəsəbə 2 nömrəli (90,9%), Fatmayı kənd
tam orta məktəbi (90%), Xirdalan şəhər 2
nömrəli (75%), Xirdalan şəhər 9 nömrəli
(75%), Məhəmmədi kənd tam orta məktəbi
(72,4%), Mehdiabad qəsəbə 3 nömrəli
(68,2%), Xirdalan şəhər 3 nömrəli (63,2%),
Xirdalan şəhər 5 nömrəli (65%), Qobu qə-
səbə 1 nömrəli (61,9%), Masazır 2 nömrəli
(69,2%), Xirdalan 1 nömrəli (62,3%), Qobu
qəsəbə 2 nömrəli (61,5%) məktəbləri olmuş-
dur.

Keçən dərs ilindən fərqli olaraq bu il
ali məktəblərə qəbul zamanı 600 və ondan
yuxarı bal toplayan məzunlarımızın sayı
artmışdır. Ümumtəhsil məktəbləri üzrə 600-
dən yüksək bal toplayan 16 nəfər olmuşdur
ki, bu da keçən ilindən 5 nəfər çoxdur.

Təqdirəlayiqdir ki, öz işlərini düzgün
quran, müasir tələblər səviyyəsində dərs
keçən və təlim-tərbiyə işlərində yüksək
nəticələri olan müəllimlərimiz çoxdur.

Xüsusi ilə qeyd edilməlidir ki, Xirdala-
lan şəhər 3 nömrəli məktəb-liseyin 16 nəfər
məzunu ali məktəblərə qəbul üçün sənəd
vermiş, onlardan 15 nəfəri tələbə adını al-
mışlar.

Xirdalan şəhər 9 nömrəli tam orta
məktəbin məzunlarından ali məktəblərə 19

nəfər sənəd vermiş və onların hamısı ali
məktəbə qəbul olmuşlar. Bu sinfin şagird-
lərindən 2 nəfəri 600-dən yüksək bal top-
lamış, bir nəfər məzun Həsənli Cahid Sər-
bəst güləş üzrə Dünya birinciliyinin müka-
fatçısı olduğu üçün Azərbaycan Respubli-
kası Prezidentinin Sərəncamı ilə Azərbaycan
İdman Akademiyasına imtahansız qəbul
olmuşdur.

RTŞ bu istiqamətdə məqsədyönlü işlər
aparır. Belə ki, keçən dərs ilində mütəmadi
olaraq tədris fənləri üzrə aylıqlar keçirilmiş,
burada məqsəd fənnin tədrisində müsbət və
mənfi cəhətləri aşkar edib, müəllimlərə el-
mi-metodiki köməklik göstərməkdən ibarət
olmuşdur. Aylığın sonunda 2 müəllim, Meh-
diabad tam orta məktəbin biologiya müəl-
limi Ələkbərova Narinc, 5 nömrəli məktəbin
kimya müəllimi Atayeva Şiranə qalib olmuş
və hər iki müəllim 500 manat pul mükafatı
almışlar.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin
dediyi kimi “Təhsil sahəsi hamının ən
gərəkli, ən mühüm sahəsidir. Bu gərəkli sahə
zaman keçdikcə dövrün tələblərinə uyğun
yeniləşməlidir”. Rayon Təhsil Şöbəsi bu va-
cib fikri əldə rəhbər tutaraq bir sıra tədbir-
ləri həyata keçirmişdir. Belə ki, elmi-metodiki
səviyyələrini yüksəltmək üçün rayon
müəllimləri müntəzəm olaraq ixtisasartırma
kursuna cəlb edilmiş, məktəblərdə tədris
fənləri üzrə “dayaq məntəqələri” yaradılmış,
qabaqcıl müəllimlərdən “öyrədənlərin öyrə-
dənləri” programı üzrə hazırlıq kursları təş-
kil edilmişdir.

Aparılmış təhlillərin nəticəsində
müəyyən olunmuşdur ki, tədrisin səviyyəsi
aşağı olduğu məktəblərdə məktəb rəhbərliyi
məktəbdaxili nəzarət xətti ilə təsirli tədbirlər
görməmiş, metodiki işlər lazımı səviyyədə
aparılmamış, müəllim və şagirdlərin dərslərə
hazırlığına zəif nəzarət etmişlər.

Həm rayon təhsil şöbəsi tərəfindən
aparılmış inspektor yoxlamaların, həm də

aparılmış müşahidələrin nəticələri Rayon Təhsil Şurası iclasında geniş müzakirə edilmiş və müvafiq qərarlar qəbul edilmişdir.

İstedadlı uşaqlarla iş Təhsil Şöbəsinin diqqət mərkəzində olmuşdur. Bu məqsədlə rayonda “olimpiadaya hazırlıq mərkəzi” yaradılmışdır. Mərkəzə səriştəli və peşəkar müəllimlər cəlb edilmişdir. Keçirilən məqsədönlü tədbirlərin nəticəsində olimpiada iştirakçılarının sayı ilbəil artmışdır. Əvvəlki illərə nisbətən 2012-2013-cü dərs ilində iştirakçıların sayı və fəallıqları yüksəlmişdir. Rayon turunun II mərhələsində iştirak edən 120 nəfərdən 24 nəfər şagird respublika turuna göndərilmiş və 8 nəfəri II-IV yerləri tutmuşlar.

Azərbaycan Dövlətinin qurucusu, görkəmli dövlət xadimi və siyasetçi Heydər Əliyevin nəsillərə nümunə olan mənalı ömrə yolu, həyat fəaliyyəti, zəngin yazılı irsi ilə şagirdlər sistemli şəkildə tanış edilmiş, 10 may tarixində məktəblərdə ilk dərslər ulu öndərin həyat və fəaliyyətinə həsr edilmiş, “Heydər Əliyev Lektoriyaları” yaradılmış, onun mənəvi-milli dəyərli fikirləri təbliğ edilmiş, şagirdlər arasında “Dahi rəhbər Heydər Əliyev haqqında bildiklərim” mövzusunda inşa, şeir və rəsm və s. müsabiqələri keçirilmişdir.

Tanınmış şair və yazıçıların yubileyləri ilə əlaqədar rayonun bütün təhsil müəssisələrində tədbirlər keçirilmiş, onların həyat və yaradıcılığı ilə şagirdlər yaxından tanış olmuşlar.

Beynəlxalq Uşaqların Müdafiə Günü münasibətilə rayonun mədəniyyət evində təbdirlər keçirilmiş, uşaqların əl işlərindən ibarət sərgi təşkil olunmuşdur.

Gənc nəslin təlim-tərbiyəsi sahəsində yüksək nəticələr əldə etmiş pedaqoji işçilərin əməyi yüksək qiymətləndirilmiş və bir qrup qabaqcıl müəllimlər Fəxri fərmanlarla təltif edilmişdir. Azərbaycan Respublikası

Prezidentinin fərmanı ilə Güzdək qəsəbə tam orta məktəbin müəllimi Bədəlov Orucəli, Novxanı kənd 1 nömrəli tam orta məktəbin direktoru Mirzəyeva Taliyyə, Saray qəsəbə 14 nömrəli uşaq bağçasının müdərəsi Sadıqova Məhbubə əməkdar müəllim adına layiq görülmüşlər.

Təhsil sahəsi üzrə nailiyyətlərimiz ilbəil artmaqdadır. Belə ki, son yeddi ildə rayonumuzda 15 ümumtəhsil məktəbi üçün yeni bina, 2 tədris korpusunun tikilməsi, məktəblərdə təmir işlərinin aparılması, 3 məktəbin “İlin məktəbi”, 7 müəllimin “İlin müəllimi”, 18 nəfərin “Əməkdar müəllim” adını alması, 9 nəfər müəllimin “Tərəqqi” medalına layiq görülməsi, habelə idmançılarımızın ölkə, Dünya və Beynəlxalq idman yarışlarında müvəffəqiyət qazanması rayon təhsil işçilərinin rayonumuzun yaranmasının 50 illik yubileyinə gözəl töhfəsi olmuşdur.

Şagirdlərin asudə vaxtlarının səmərəli təşkili, fiziki hazırlığı həmişə diqqət mərkəzində olmuş və bu gün də diqqət mərkəzində durur.

Rayonun Uşaq Gənclər İdman Məktəbinin uğurları böyük olmuşdur. Belə ki, UGİM-nin sərbəst güləş bölməsinin güləşçiləri təkcə 2013-cü ildə ölkə birinciliyində 2 nəfəri I yer, 8 nəfəri isə III yerləri tutmuşlar. Dünya və Beynəlxalq turnirlərdə də güləşçilərimizin uğurları böyük olmuşdur.

Böyük iftixar hissi ilə qeyd etmək istəyirəm ki, Xirdalan şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbin II sinif şagirdi Aslanov Üməd Şahmat üzrə Avropa Çempionatında I yeri tutaraq, fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxmış, Azərbaycanın bayrağını yüksəklərə qaldıraraq, Azərbaycan dövlət himnini səsləndirmiştir.

Məktəbdən kənar müəssisələrdən Gənc Texniklər Stansiyası və Ekoloji Tərbiyə Mərkəzi fəaliyyət planında olan tədbirləri həyata keçirmiş, bir sıra zona və respublika yarış və müsabiqələrdə iştirak etmiş, diplom

və mükafatlar almışlar.

“Novruz” bayramının rayonda müttəşəkkil keçirilməsi üçün təhsil müəssisələri tədbirlər planı tərtib etmiş, mərasimin planlı keçirilməsi məqsədilə tədbirlər planı hazırlanmışdır. 19 mart tarixində rayonun H.Əliyev parkında keçirilmiş ümumrayon tədbirlərində rayonun bütün təhsil müəssisələri iştirak etmiş, şagirdlərin əl işlərindən ibarət sərgilər təşkil edilmişdir. 31 Mart Azərbaycanlıların soyqırımına həsr edilmiş pedaqoji işçilərin elmi-praktik konfransı keçirilmiş, müəllimlərin məruzələri dinlənilmişdir.

Məktəblər soyqırımla əlaqədar tədbirlər keçirmiş, dərslərdə şagirdlərə onun mahiyyəti açıqlanmış, soyqırımanın coğrafiyası, masstabı və azərbaycan xalqına qarşı aparılmış düşünülmüş məkrli siyasetin mahiyyəti izah edilmişdir.

Akademik Zərifə Əliyevanın 90 illik yubileyi ilə əlaqədar geniş tədbirlər planı tərtib edilmiş, inşa müsabiqəsi keçirilmişdir. Şagirdlər arasında qaliblər müəyyən olunmuşdur. Ceyranbatan qəsəbə 1 nömrəli tam orta məktəbin XI sinif şagirdi Mahir Şəbiyevin inşa yazısı rayon üzrə I yeri tutmuş və respublika müsabiqəsində baxılmaq üçün onun inşası Təhsil Nazirliyinə, Ailə Qadın və Uşaq problemləri üzrə Dövlət Komitəsinə göndərilmişdir.

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 90 illik yubileyi ilə əlaqədar rayon məktəblərinin IX-XI sinif şagirdlərinin iştirakı ilə inşa müsabiqəsi keçirilmişdir. Müsabiqədə I yeri qalibi Saray qəsəbəsi 3 nömrəli tam orta məktəbin X sinif şagirdi Qənirə Vəlizadə olmuşdur. Həmin yazı işi müsabiqədə baxılmaq üçün Təhsil Nazirliyinə göndərilmişdir.

Eləcə də “İşgal olunmuş rayonların tarixi və coğrafiyası haqqında nə bilirik?” mövzusunda rayon məktəbləri komandaları arasında bilik yarışı keçirilmiş, Xirdalan şəhər 1, 2, 3, 6, 7 nömrəli, Saray 1 və 3 nömrəli, Qobu 1 və 2 nömrəli, Novxanı 1 nömrəli məktəblərin komandaları fərqlənmişlər. Xirdalan şəhər 7 nömrəli məktəbin komandası I, Xirdalan 2 nömrəli məktəbin komandası II və Xirdalan şəhər 1 nömrəli məktəbin komandası III yerləri tutmuşlar. Qalib komandalar RTŞ-in diplomu və hədiyyələrlə təltif edilmişlər.

Republika və rayon rəhbərliyinin təhsil işçilərinin qarşısına qoyduqları vəzifələri keyfiyyətlə yerinə yetirməsi üçün Rayon Təhsil Şöbəsi və onun aparatı fəal mövqə tutur, nöqsan və çatışmazlıqların aradan qaldırılması üçün konkret tədbirlər həyata keçilir. Bu istiqamətdə işlər bu gün də davam etdirilir. Nəticədə təlim-tərbiyə sahəsində nailiyətlərimiz ilbəil yüksəlir. Bununla yanaşı rayonun ümumtəhsil məktəblərində təhsil dövlət standartları səviyyəsində qurulur, məktəblərdə təlim-tərbiyə işləri metodiki baxımdan düzgün təşkil edilir, nazirlik tərəfindən verilmiş əmr və sərəncamlar tədris müəssisələrinə vaxtında çatdırılır və onların icra vəziyyəti müntəzəm olaraq öyrənilir və təhlil edilir.

Rəyçi: dos. N.Nəcəfov

Н.Агаев
Забота государства вдохновляет нас
Резюме

В статье говорится об удачах реформы образования, о применении курикулума. Автор обосновывает свои мысли на примерах Абшеронского района.

N.Agayev
State care encourages us
Summary

In the article it is spoken about the successes of educational reforms and implementation of curriculum. The author supports his ideas with the examples from Absheron region.